

Бр.

БЕОГРАД

САВЕТУ ЗА ПРОСВЕТУ И КУЛТУРУ ИОНО-а

БЕОГРАД

Предмет: Извештај о раду у
току 1951 године

Током 1951 године Библиотека града Београда организовала је неколико изложби поводом прослава историских датума.

Прва изложба организована је поводом прославе 27 марта - десетогодишњице Народне револуције. Изложене су све књиге из области ленинизма - марксизма којима Библиотека располаже. Уређена је и витрина са материјалом о 27 марту. Изложбу је посетило 628 посетилаца.

Друга изложба књига смештена је у витрини поводом рођендана Маршала Тита, 25 маја. Изложене су биле књиге са материјалом о Маршалу Титу.

Трећа изложба књига организована је поводом прославе народног устанка, 7 јула. Изложен је целокупан материјал о првом српском устанку 1804 год и о устанку 7 јула 1941 год. Изложбу је посетило 855 посетилаца. Ово је била највећа изложба у 1951 год.

Четврта изложба је приређена поводом прославе Његошеве са материјалом о Његошу и Његошевим делима. Ова изложба је приређена октобра месеца.

Све изложбе су организоване у научној читаоници. Изложбе су биле лепо уређене, иако је за ову сврху утрошено врло мало материјалних средстава.

Библиотека је, као и сваке године, била претплаћена на све главне дневне, недељне и месечне новине, као и на велики број часописа. Новине су стављане публици на расположење. Набављеној је 2.233 нових књига. Књиге су обрађене, инвентарисане и класифициране и достављене читаоницама за издавање. Укоришчен је велики број старих књига. Поред редовног посла, радило се на преинвентарисању старих књига. За годину дана обрађено је 5.500 старих књига.

Рад у Дечјој читаоници, како стручни, тако и педагошки текао је много живље и убрзаније него током 1950 године и поред врло тешких услова под којима је ова читачница радила.

По инвентарима Дечје читаонице, сада има 3100 књига за децу. Током године преинвентарисано је преко 2000 старих књига. У исто време почело се и са радом на стварању картотеке. Поред овога радило се и на инвентарисању нових књига.

У Дечјој читаоници одржано је шест приредби. На једној од њих, дечји писцу Десанка Максимовић и Јованка Хрваћанин читали су своје радове за децу. На осталим приредбама библиотекар је одржао уводно предавање, обично о неком писцу, затим из комада и скечева, које су спремала сама деца и краћих или дужих рецитација. У последње време уведено је на овим приредбама и читање оригиналних радова деце, које би претходно библиотекар прочитао и исправио.

Осим тога, одржано је десет читалачких часова на којима је вршен приказ најновијих књига у циљу што већег интересовања деце за добру и лепу књигу. На њима су читани дјелови из појединих књига; успостављен је жив и присан контакт између библиотекара и деце.

За време школских месеци у Дечјој библиотеци се изда месечно око 1300 књига, док је број посетилаца далеко већи и износи око 1.500 деце. За време летњих месеци, када је читаоница смештена у великој сали, деца се радо задржавају у њој, читају дечје листове, часописе, прегледавају сликовнице или играју шах. Преко зиме, када се пређе у зимску просторију ово се прекида због скупоцености простора.

Што се тиче дечјег интересовања и укуса, видно се истиче интересовање за фантастичне романе и пустиловине, поред бајки, које траже мања деца, а запажа се и све већи интерес за народне умотворине - прозу и поезију.

Број уписаних чланова у обема читаоницама стално се мења. У читаоници за одрасле уписано је било 3.307 чланова, а у дечјој читаоници уписано је било 850 деце.

Број уписаних чланова не показује праву слику о капацитету чланства, пошто се током године један део чланства испише из Библиотеке, било да одлази из Београда, било да не жели да остане члан Библиотеке или пак из нехата. Ово се нарочито запажа у Дечјој читаоници, мада има слујева и у читаоници за одрасле. Напр. студенти и ђаци основних и средњих школа за време летњих месеци, када школе не раде, престају да помађају Библиотеку и самим тим престају да буду чланови, а почетком школске године опет се уписују за чланове Библиотеке.

Годишњи приход од чланарине изнео је 130.180.- дина., а од казни, која се наплаћује за неблаговремено враћање књига убрано је 31.174.- дина.

За личне расходе утрошено је 802.605.-, за оперативне 204.398.- а за функционалне 427.825.- дина.

С обзиром да Библиотека током целе године није приновила ништа од инвентара, изузев набавке нових књига, овај износ претставља минимум који се може замислити за одржање једне установе као што је градска Библиотека.

Државни испит је у току године положило 6 службеника, од којих 5 из библиотекарске струке а 1 из административне. Један службеник је дипломирао на филозофском факултету у Београду. На дужем боловању, од два месеца, налазио се један службеник.

Као главни проблеми Библиотеке, поставило се питање проширења просторија, питање постављења нових службеника и питање невраћених књига.

Неопходно је било потребно проширити просторије из разлога што у магацину има сматених преко 50.000 књига које захтевају већи простор него што га данас запремају, тако да су полице смештене сасвим близу једна поред друге што отежава рад на издавању књига.

Дечја библиотека би требало да има своје засебне просторије на другом спрату у овој истој згради, које би се састојале из једне велике и светле читонице, собе за дечје кружоке, магацине књига и све нузпросторије које су потребне за једну дечју библиотеку.

Исто тако поставио се као проблем постављење двају нових библиотекара који би било способни за рад са публиком.

Новембра месеца су два библиотекара отишла из Библиотеке, а у замену је постављен само један нов библиотекар.

Питање невраћених књига поставља се као један тежак проблем. Сваког месеца се шаљу опомене неуредним члановима, деци и одраслима. Убирање казне за невраћене књиге није решење за Библиотеку, пошто је намера да се књиге сачувају, а чланови науче да враћају књиге благовремено. Крајем 1951 год. достављени су спискови гимназијама и основним школама, да би ђаци, опоменути

од својих наставника, вратили позајмљене књиге. Ово сеп показало још као најефикаснија мера за враћање књига. У току године иако су опомене писане сваког месеца, остало је 80 невраћених књига.

Смрт фашизму - Слобода народу!

Управник
Библиотеке града Београда

Б. П.
(Боса Петровић)

Предмет: Проблеми и тешкоће у раду

Као први и најглавнији проблем од кога зависи правилан и успешан рад установе јесте питање просторија. Целокупне просторије које данас припадају Градском архиву, раније су припадале Библиотеци. Ако се узме у обзир да је данас промет књига и публике у Библиотеци обимнији но икад онда смањени број просторија много отежава рад.

Дечја читаоница нема своје просторије - данас је смештена у једној соби из дворишта у којој је уједно и магацин књига. У летње дане Дечја читаоница користи половину сале од читаонице за одрасле, што иде на штету саме Дечје читаонице.

Читаоница за одрасле има само три магацина од 5 колико их је било. Књиге се стално принављају и уместо да се број просторија повећа, он остаје исти, тако да су ова три магацина преоптерећена толико да је кретање по њима тешко.

Читаонице су стешњене и све заједно не дају могућност да се рад развија онако како то заиста треба.

Одељење за обраду и опрему књига је разбацано на три места, што је скроз неправилно и ствара много тешкоће у раду.

Каталози се налазе у једној малој соби која се не ложи, а друга од ове три просторије је прелазна соба, јер је ту уједно и администрација.

Ослобођеном просторија које заузимају Архив и Музеј Библиотека би много добила и тек онда би могло да се ради пуним капацитетом.

У вези са овим проблемом је и питање загревања зграде. Постоји инсталација парног грејања која је исправна, сем казана (има их два). Потребно је ово оспособити. Досадање загревање гвозденим пећима је опасно и за овако велику установу сасвим непрописно.

Поред овога, потребно је извршити све оправке у згради, нарочито прозора и врата. Уопште, ова зграда важи као врло рабатна.

Особља нема довољно. Потребно је повећати како стручно, тако техничко и помоћно. Да би се одговорило задацима

стручни кадар ниуком случају не може бити подмирен нестручним прилазима службеника.

Посебан проблем је публика. Она је у већини недисциплинована. Свакодневне краде дневне листове, не презајући да их скида са штапова. Према књигама се односи са немарношћу и што је најгоре неуредно их враћа или их, истина у мањем броју, уопште не враћа. Борба са оваквим читаоцима није лака и свакодневна је. Техничко особље одлази лично њиховим кућама да би спасли бар коју књигу. Проблем је пронаћи средства и начин да се овоме стане на пут.

Требало би настојати да издавачка предузећа солидније кориче књиге, које се после две или три ујут, ебе распадају. Исто тако да се обрати пажња на формат књиге. У магацинима Библиотеке стварају тешкоћу издавање књига у много разних формата. Књижица од 15-20 листова а по висини знатно прелази нормалу 8. Намештај у коме ова установа осквдева је такође један од главнијих проблема. Дечја читаоница га, може се с правом рећи, уопште и нема. Целој установи недостају добре полице и ормани.

-- . --

Социјални састав чланова: преовлађују студенти и ђаци, а одмах иза њих долазе службеници.

Највише се читају најновије књиге, а упоредно са овим наши и страни класици. Осим тога, много се тражи белетристика на страним језицима. У току године издато је 92.000 књога.

Буџет за набавку и корицење књига изнео је у 1951 год. 420.000.- а за дневну штампу 20.000.- Од овога је утрошено за набавку књига 310.000.- дин, а за корицење 110.000.- дин.

јануара 1952 год.

С.Ф. - С.Н.

Секретар,

ЛС.

5
S R2
1
Код уже реорганизације, ако се не би издвајало ЗАТВОРНО одељење већ сав терет око издавања књига књижна остао навеликој читалници као што је данас, онда би за њу требало обезбедити 4 службеника са вишом стручном спремом и 2 техничара.

Рад у дечјој читалници као и послове око обраде дечјих књига обављала би два службеника са в.струч.спремом.

За каталоге на сваки начин мора се задужити једно лице опет са в.струч.спремом.

Инвентар новонабављених књига и прекласифицирање старих водило би једно лице в. струч. спреме.

За старо одељење, Београд, рукописе и уметничко одељење потребан је један службеник в.струч.спреме. Његов је задатак да поред опреме прати литературу и стара се о попуњавању фонда.

За први каталогски листић 1 службеник в.струч.спреме.

За класификацију потребна су 2 службеника, са в.струч.спремом. Један од ова два службеника треба да буде задужен за планско прикупљање старе социјалистичке литературе.

За техничке послове при обради књига (за сва одељења) потребно је једно лице ниже стручне спреме - техничар.

Укупно 15 службеника

Када се узме у обзир да постоји могућност припајања реонских библиотека Градској и да ће извесне послове моћи обављати једно исто лице, то се никад неће догодити да неки службеник не буде довољно искоришћен.

Стварањем ЗАТВОРНОГ одељења Градска библиотека би много добила како у стручном погледу тако и у погледу свога реомена.